

Yılmaz Onay ve Tektaş Ağaoğlu

Geçen hafta hayattan ayrılan Yılmaz Onay ile Tektaş Ağaoğlu'nun birer aydın olarak yeri doldurulması için, onların yeniden hayata gelmesinden başka çare yoktur. Yılmaz Onay'la Ankara'da yakın dostluğumuz 1960'ların ilk yıllarında başlamıştı. Tektaş ile dostluğum ise öyle sıkı fıkı değildi. Çünkü ben Ankara'da, Tektaş ise İstanbul'daydı, Tektaş'la yılda birkaç kez karşılaşıyor, ama bu görüşmelerin sonunda ayrılırken birbirimizin elini bırakmayacak gibi uzun uzun ve sıkıca tutarak tokalaşıyorduk...

Yılmaz'ın ardından yazılan yazılarda her ayrıntı belirtildi de onun İTÜ mezunu bir yüksek mühendis olduğu yazılmadı. Bu çok doğal! Yılmaz, ülkemizde tiyatro sanatını yükseltmek, hep daha yükseltmek için gelmişti bu dünyaya. Başka bir şey düşünmez, bilmezdi. Mühendis olduğunu belki kendi bile unutmuştu. Peki ne yer, ne içerdi? Çok açık: Tiyatro yer, tiyatro içerdi!

"1960'lı yıllar" dedik... Ankara'da, Sıhhiye Meydanı'ndaki bir apartmanın dördüncü katında bir tiyatro derneği kurmuştu Yılmaz. Oynanacak eserlerin çözümlenmeleri ve rol dağıtımı orada yapılır, provalar da bu dairenin salonunda gerçekleşirdi. Son provalar ve temsil için başkentte hangi sahnenin hangi günü boşa eser oraya götürülürdü ve o salon, seyirciyle tıklım tıklım dolardı! Bu da doğaldı, çünkü tiyatrosever yurttaşlar, Yılmaz Onay ve arkadaşlarının tiyatroyla yatıp tiyatroyla kalktığını, su yerine tiyatro içtiğini hisseder, onun hep yanında olurdu. Yılmaz'ın öncülük ettiği bu tiyatro hareketinin adı, "Ankara Deneme Sahnesi"ydi. Derken başka bir ekip tarafından Ankara Sanat Tiyatrosu (AST) kurulunca, Yılmaz'ın grubu onların salonunda sergiledi oyunlarını. Artık her şey o kadar iç içe geçmişti ki, Yılmaz AST'ın da yönetmeni oluverdi! Derken "Çağdaş Sahne" adlı bir tiyatro daha kuruldu başkentte. Bunun da öncüsü Yılmaz Onay'dı! Sonuç? 12 Eylül Darbesi döneminde bir ara Yılmaz'ın hapse atıldığını duyunca buna hiç şaşmadım.

Benden bir yaş büyük olan 1934 doğumlu Tektaş Ağaoğlu, 1950'li yılların iktidar partisi Demokrat Parti'nin öncülerinden ve bakanlarından Samet Ağaoğlu'nun sosyalist oğluydu. Bu baba ile oğulun siyasal görüşleri karşıtı, ama bundan ötürü anlaşmazlıkları yoktu; çünkü ikisi de düşünceye saygılı insanlardı ve hayattan ayrılana kadar bu anlayış içinde yaşadılar. İşte bu nedenle öykü yazarı ve iyi bir gazeteci olan "üstün demokrat" Samet Ağaoğlu'nun (1909-1982) anısı önünde saygıyla eğilirken değerli yazar, çevirmen, ressam ve heykeltıraş dostum, Marx ve Engels'ten yaptığı çeviriler yüzünden hapis yatan, Özgürlük ve Dayanışma Partisi'nin kurucularından sevgili Tektaş Ağaoğlu'nu, düşünce ve yaratıda toplumumuza kattığı değerleri unutmuyarak minnetle, sevgiyle anıyorum.

Yazan : Ahmet SAY

Tarih : 16 Ocak 2018

Yazı kaynak linki: <https://www.evrensel.net/yazi/80686/yilmaz-onay-ve-tektas-agaoglu>